

Ο Χριστός ξανασταυρώνεται (Νίκος Καζαντζάκης)

«Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» είναι ένα μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη, η υπόθεση του οποίου διαδραματίζεται το 1921 στη Λυκόβρυση, ένα χωριό στην ενδοχώρα της Μικράς Ασίας. Οι κάτοικοι του είχαν ένα παλιό έθιμο, κάθε 7 χρόνια έκαναν την αναπαράσταση των Παθών του Χριστού και έπρεπε να διαλέξουν μερικούς από τους άνδρες του χωριού που θα υποδύονταν τους Αποστόλους και έναν που θα υποδύονταν τον Χριστό. Μαζεύονται οι δημογέροντες του χωριού και αποφασίζουν σε ποιους θα αναθέσουν τους ρόλους. Οι δημογέροντες είναι ο παπα-Γρηγόρης, ο γερο-Λαδάς, ο άρχοντας Πατριαρχέας, ο καπετάνιος και ο δάσκαλος του χωριού και αδελφός του παπα-Γρηγόρη. Οι δημογέροντες αποφασίζουν να δώσουν το ρόλο του Ιωάννη στο γιο του Πατριαρχέα τον Μιχελή, το ρόλο του Πέτρου στο Γιαννακό το ρόλο της Μαγδαληνής στην Κατερίνα την πόρνη του χωριού, το ρόλο του Ιούδα στον Παναγιώταρο και τέλος το ρόλο του Χριστού ο πιο αθώος που δεν ήταν άλλος από τον βοσκό των προβάτων του Πατριαρχέα τον Μανωλιό.

Αργά το απόγευμα, καταφθάνουν πρόσφυγες από ένα άλλο χωριό, καταδιωγμένοι από τους Τούρκους. Επικεφαλής τους είναι ένας πράος, δυναμικός με ψυχή αντάρτη ιερέας ο παπα-Φώτης. Ζητούν βοήθεια, αλλά ο παπα-Γρηγόρης τους διώχνει, λέγοντας ότι φέρνουν μαζί τους επιδημία χολέρας. Οι πρόσφυγες, με επικεφαλής τον παπα-Φώτη, καταφεύγουν στο άγριο βουνό της Σαρακήνας. Τους βοηθούν μόνον ο Μανωλιός, ο Μιχελής, η Κατερίνα, ο Γιαννακός και ο Κωνσταντής (οι δύο τελευταίοι επρόκειτο να υποδυθούν τους αποστόλους Πέτρο και Ιάκωβο).

Μετά από την επιλογή του στο ρόλο του Χριστού, ο Μανωλιός αλλάζει μέρα με τη μέρα. Χωρίζει την αρραβωνιαστικιά του και αποφασίζει να φτάσει σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη πνευματική, ψυχική και σωματική αγνότητα, με οδηγό τον παπα-Φώτη. Μάλιστα, στο πανηγύρι του προφήτη Ηλία υπερασπίζεται τους πρόσφυγες και μιλά για την αξία της αγάπης και του ελέους, προκαλώντας την αντίδραση των συγχωριανών του και την οργή του παπα-Γρηγόρη.

Ο Μανωλιός έχει να αντιμετωπίσει και το μένος του μέθυσου πεταλωτή του χωριού, Παναγιώταρου (ο οποίος μετά από πρόταση του παπα-Γρηγόρη στον αγά, γίνεται σεΐζη, στη θέση του προηγούμενου σεΐζη που βίασε και σκότωσε το

γιουσουφάκι του αγά), που τον θεωρεί υπεύθυνο για το ξελόγιασμα της χήρας του χωριού, της Κατερίνας, με την οποία είναι ερωτευμένος.

Μια άλλη τραγική μορφή του μυθιστορήματος, είναι η Μαριωρή, η κόρη του παπα-Γρηγόρη και αρραβωνιαστικιά του γιου του άρχοντα Πατριαρχέα, Μιχελή, η οποία πάσχει από «χτικιό» και είναι το μόνο πρόσωπο που ο δογματικός παπάς δείχνει αγάπη συμπόνοια και στοργή.

Στο μεταξύ πεθαίνει ο Πατριαρχέας και ο Μιχελής αποφασίζει να μοιράσει την περιουσία του στους πρόσφυγες. Όταν εκείνοι έρχονται στη Λυκόβρυση να παραλάβουν τα κτήματα, ο παπα-Γρηγόρης κηρύσσει το Μιχελή ανισόρροπο και ξεσηκώνει τους ντόπιους. Μετά το βίαιο θάνατο του αδελφού του στη σύγκρουση που ακολουθεί, ο παπα-Γρηγόρης υποδεικνύει στον αγά το Μανωλιό ως υπαίτιο όλων των συμφορών. Πετυχαίνει την καταδίκη του και την παράδοσή του στους εξαγριωμένους χωρικούς. Το φανατισμένο πλήθος συγκεντρώνεται στην εκκλησία, όπου ο παπα-Γρηγόρης αφορίζει τον Μανωλιό και δίνει το σύνθημα στους πιστούς να τον εκτελέσουν μέσα στον ιερό χώρο.

Η υπόθεση του μυθιστορήματος (το οποίο σημειωτέον είχε προκαλέσει τις αντιδράσεις της ελληνικής Εκκλησίας), έγινε ταινία το 1957, υπό την σκηνοθεσία του Ζυλ Ντασέν και πρωταγωνίστρια ήταν η Μελίνα Μερκούρη.

«Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» μεταφέρθηκε τηλεοπτικά στην ΕΡΤ την περίοδο 1975-1976 και συντάραξε το τηλεοπτικό κοινό, σημειώνοντας υψηλή τηλεθέαση για τα δεδομένα εκείνης της εποχής. Η σειρά προβλήθηκε σε 50 επεισόδια των 45 λεπτών και ήταν παραγωγή του ΑΣΤΗΡ TV, ενώ σήμερα σώζεται σε 18 επεισόδια των 50 λεπτών (μεγάλο τμήμα του φιλμ πάνω στο οποίο γυρίστηκε η σειρά ξαναχρησιμοποιήθηκε αργότερα ή καταστράφηκε λόγω κακής συντήρησης). Η καταστροφή και η επαναχρησιμοποίηση του υλικού πάνω στο οποίο είχαν γυριστεί οι τηλεοπτικές σειρές μέχρι την εποχή εκείνη (Άγνωστος πόλεμος, Γιούγκερμαν κ.α.) είχε σαν συνέπεια «ο Χριστός ξανασταυρώνεται» να είναι η παλαιότερη σωζόμενη ελληνική τηλεοπτική σειρά.

Λήψη αρχείου (18 MB)

Πηγή

Κείμενο: el.wikipedia.org | scribd.com